

JOAN CELIÀ

Les eleccions tornen a les Balears, però aquesta vegada amb unes característiques molt diferents a les dels comicis locals o autonòmics.

Eleccions en clau balear

Què s'hi juga, a les eleccions al Congrés per Balears? Aparentment poc o res. Però si s'hi grata una mica, es veu que molt. Almenys potencialment.

Es tracta d'unes eleccions que tendran, primer de tot, un resultat tangible, els escons, els quals a priori semblen clarament repartits (i sempre amb la reserva aconsellable quan es parla del fu-

tur). Fins el punt que, en privat, cap líder de cap formació política es planteja seriosament que es puguin alterar: "faves comptades", sol ser el comentari generalitzat per expressar l'improbable tomb electoral. Però hi ha uns altres resultats. Són els relatius. Les diferències que s'estableixin entre cada partit i la lectura que es pugui fer en clau interna balear.

Els escons. Per què la distribució d'escons ha de ser necessàriament tan cantada? La raó cal cercar-la en la llei electoral i el bipartidisme absolut i constant que han mostrat sempre els electors illencs. Les Illes són una circumscripció única que tria set diputats. Els dos primers partits, PP i PSIB-PSOE, tenen uns nivells de vot al Congrés que els allunyen molt de la resta de forma-

cions. En les darreres convocatòries el PP ha superat clarament el 40% i el PSIB-PSOE el 30%. El tercer, habitualment EU, no arriba mai al 10%. Si només prenem les dades de 1996 veim que el PP va fer un 45,15%, mentre que el PSIB-PSOE aconseguia el 35,93%. El tercer, EU, ja quedava a una abismal diferència, un 7,71%, i ocupava una franja, entre el 5% i el 10%, en què l'acompanyava el PSM, que obtenia un 5,72% dels vots. Encara més minoritaris, Els Verds (2,2%) i UM (1,6%) presentaren *targes* de vot gairebé testimonials.

Aquestes dades dibuixen un escenari electoral molt estable en el qual només els dos grans partits obtenen representació. Comparant les dues dades (circumscripció única i força electoral dels dos grans) sembla evident que tan sols PP i PSIB tenen vertaderes opcions, a priori, d'obtenir escons, sobretot si tenim en compte la fórmula de repartiment d'escons, la Llei d'Hondt (els vots totals de cada partit es divideixen pel nombre total de diputats a elegir: 1, 2, 3... fins a 7, i als set quocients majors els corresponen els diputats). A més a més, com que les Balears són una única circumscripció i la diferència entre els dos grans és molt menor que la distància que separa el segon del tercer, el partit més votat s'assegura la majoria dels escons (4) i la resta es queda per al segon (3).

Tots aquests condicionaments fan que les possibilitats d'alterar la distribució tradicional dels escons siguin molt remotes. De fet, si es revisen els resultats d'ençà les primeres eleccions democràtiques (el 15 de juny de 1977), s'observa que totes set convocatòries electorals al Congrés han donat el mateix resultat: tan sols dos partits han obtingut representació. Primer UCD i PSOE (1977 i 1979), després PSOE i AP (1982 i 1986), i més tard i fins ara PP i PSOE (1989, 1993 i 1996). Res no fa suposar que aquestes eleccions del 2000 siguin diferents a les del passat, almanco quant a distribució d'escons. L'única manera de canviar

L'acord nacionalista PSM-Bloc-CDC

ARXIU / JOAN CELIA

Les relacions entre els partits nacionalistes majoritaris de Catalunya (CDC), País Valencià (el Bloc Nacionalista) i les Balears (PSM) s'han palesat a Palma una vegada més en aquestes eleccions. El candidat al Congrés per CiU, Xavier Trias, va visitar Palma per fer costat al candidat del PSM-Entesa Nacionalista, Cecili Buele.

L'acord, que va néixer com una simple coalició electoral a les europees de 1995, s'ha convertit en una sòlida col·laboració orgànica, política, institucional i fins i tot ideològica

en alguns aspectes. La bona sintonia orgànica es veu en la presència de cada grup als congressos i grans actes de partit de cada soci. La política es tradueix en una més íntima col·laboració en cada procés electoral, i no només a les europees, amb les visites de suport mutu a les eleccions municipals, autonòmiques i generals. La relació institucional s'ha palesat (pel que fa al PSM-CDC) les bones relacions entre els governs balear i català. I ideològicament, el sobiranisme de la *Declaració de Barcelona* s'ha convertit en una referència. Fins el punt que el candidat del PSM, Buele, ja ha dit que la "permanència de Balears en Espanya és temporal", en un evident tomb sobiranista fins ara mai no explicitat en època electoral pel PSM.

Pere Mayor (Bloc Nacionalista), Pere Esteve (CDC), i Pere Sampol (PSM). A la III Trobada Nacionalista.

tanta monotonia seria que el cos electoral castigàs molt el PP i el PSIB i afavorís el tercer (EU) o el quart (PSM), de manera que un dels dos obtengués un resultat que li permetés disputar el setè escó (valorat entorn dels 47.000 o 50.000 vots el 1996, com a darrer quociënt que segons la distribució que marca la Llei d'Hondt correspongué a aquest últim escó). El 1996 EU aconseguí 33.187 vots, mentre que el PSM es quedà amb 24.615. És a dir, que aquell dels dos partits minoritaris que disputàs el setè escó (actualment del PP amb 48.597 vots exactament) hauria d'incrementar en un 50% els seus resultats, en el cas d'EU i en un 100% en el cas del PSM respecte al vot aconseguit ara fa quatre anys. Tenint en compte la conjuntura política (sortint d'unes eleccions autonòmiques en què el

PSIB augmentà vot, que els socialistes tenen més bons resultats a les generals que no a les autonòmiques, que tant EU com PSM s'estancaren, que existeix el pacte PSOE-EU que previsiblement polaritzarà encara més el vot...), no sembla una variable massa probable.

En clau balear. Tot i donar per suposat que la distribució d'escons no variarà, els resultats d'aquestes generals tenen importància. Ningú no pot oblidar que es *llegiran* en clau interna. A més, el partit majoritari, el PP, juga fort en aquest sentit. A l'acte de sortida de la campanya (o pre-campanya, per utilitzar l'eufemisme legal) del PP, celebrat al Teatre Principal de Palma, els conservadors aconseguiren una gran assistència. Hi va oficiar d'estrella

Rodrigo Rato, acompanyat de la plana major del PP il·lenc, amb Jaume Matas al capdavant. Matas, en un encés discurs, plantejà exactament quina és la batalla que es dirimeix en aquestes eleccions: "Hem de demostrar que el poble de Balears és popular i que amb el seu vot desautoritza aquest pacte...". Es referia, és clar, al Pacte de Progrés (PSIB, PSM, UM, EU, Els Verds i Pacte Progressista de les Pitiüses) que va impedir a Matas ser el president de Balear, tot i ser el seu el partit més votat.

Les paraules de Matas no van ser un simple comentari. Serà una de les consignes –si no és la més important– de la campanya electoral conservadora. El PP ha establert l'objectiu de "desautoritzar" el pacte de progrés. Però no és, només, una estratègia balear sinó que ha estat dissenyada directament per la direcció central del PP a Madrid. No és cap casualitat que el líder conservador, José

María Aznar, hagi visitat Palma el primer dia de campanya (dissabte 26 de febrer, si es compliren les previsions) i Saragossa el segon. És a dir, les dues primeres intervencions de campanya en les comunitats (Balears i Aragó) on el PSOE ha estat capaç d'entendre's amb la resta de l'esquerra, amb els nacionalistes i amb els ecologistes per desallotjar del poder el PP. Més clar, impossible.

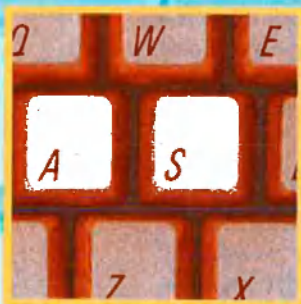
Els socialistes intentaran contrarestar l'evident ofensiva en clau balear del PP amb la presència a les Illes de la seva plana major, per tal de donar suport a la llista socialista. Una candidatura que encapçala Teresa Riera, però que ningú no dubta que té com a objectiu últim consolidar Francesc Antich en el govern autònom, que el capdavant és qui per ventura més s'hi juga en aquestes eleccions. Els aparats orgànics del PSIB i de presidència tenen clar que l'objectiu és disminuir la di-

ferència amb el PP (donen per fet que serà el partit més votat i que obtindrà quatre escons) i aconseguir els senadors de les Pitiüses i de Menorca, la qual cosa els permetria llegir els resultats com una victòria. La resta de partits balears que formen el Pacte de Progrés entaulen lluites individuals. Cada un aspira a resituar-se en el difícil equilibri entre les representacions obtingudes. Qui serà el tercer partit? Augmentaran o perdran vots? Com canviaran, si és que canvien, les diferències de vot entre EU, PSM, UM i Els Verds? Això és el que es juga. Poc? No, molt. Les estratègies futures en vistes a les autonòmiques de l'any 2003 passen, per a aquests partits, precisament per veure com reacciona el seu electorat en aquestes generals. Aquest és l'interès de les eleccions del pròxim 13 de març.

Miquel Payeras

Premis Literaris de la XI Nit de Sant Jordi

**Premi EL TEMPS
de periodisme
dotat amb 400 EUR
(2.624 FF).**

**30 d'abril de 2000
Capella Sant Domènec
Perpinyà.**

BASES:

- Podran postular a aquest premi exclusivament els reportatges escrits sobre temes referents a Catalunya Nord. L'extensió màxima de les obres presentades no haurà de ser inferior a 3 pàgines ni d'excedir-ne les 5.
- Els reportatges que aspirin a aquest premi hauran de ser inèdits i redactats en llengua catalana.
- Els originals s'hauran de presentar per triplicat amb fulls de mida A4, mecanografiats en una sola cara doble espai.
- Els textors s'hauran de presentar sense cap firma. Les referències que permetin d'identificar l'autor (nom, cognom, adreça i telèfon) hauran d'anar separades però adjuntes a l'obra, dins d'un sobre tancat que farà esment, en la part exterior, únicament al títol de l'obra.
- Les obres hauran d'arribar imperativament abans del 15 d'abril del 2000 a Pere Codonyan (32, carrer Pierre Femard, 66270 El Soler).
- S'anunciarà l'obra guanyadora durant el sopar anual de la Nit de Sant Jordi, el 30 d'abril del 2000, a Perpinyà. L'article premiat serà publicat al setmanari EL TEMPS.

Informació, tel. **0034 963 535 100**